

JEDU

Jokilaaksojen
koulutuskuntayhtymä

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunnan

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2023

Tarkastuslautakunta 8.5.2024

Sisällysluettelo

1 Tarkastuslautakunta	3
1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	3
1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat	3
1.3 Arvioinnin toteuttaminen	4
2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	4
2.1 Talousarvion toteuma.....	4
2.2 Investoinnit.....	5
3 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	6
4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	7
5 Henkilöstö.....	8
6 Yhteenveto	9
7 Allekirjoitukset.....	9

1 Tarkastuslautakunta

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon, tarkastuksen ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, onko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko kuntayhtymän toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja, joiden toiminta on kuntayhtymän muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Valtuusto on valinnut toimikaudekseen 2021–2024 tarkastuslautakunnan, joka aloitti 29.9.2021.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2023:

Jäsen	Varajäsen
Ira Toppinen, puheenjohtaja, Siikalatva	Minna Väisänen, Siikalatva
Kari Honkala, varapuheenjohtaja, Sievi	Kirsi Nurkkala, Sievi
Juhani Isotalo, Ylivieska	Sanna Häggman, Ylivieska
Janne Mäkinen, Haapavesi	Samuli Yrjänä, Pyhäntä
Pekka Pääkkö, Nivala 30.3.2023 asti Tomi Aksila, Nivala 30.3.2023 alkaen	Heidi Järvenpää, Kärsämäki
Tea Ruha, Oulainen	Ville Mykkänen, Pyhäjärvi
Jaana Siermala, Kalajoki	Lauri Heikkilä, Alavieska 24.5.2023 asti Sakari Siitonen, Alavieska 24.5.2023 alkaen
Iiris Tilvis, Haapajärvi	Jorma Kauppila, Reisjärvi

Kuntayhtymän yhtymävaltuusto on valinnut koulutuskuntayhtymän vuosien 2022–2025 tilintarkastajaksi KPMG Oy Ab:n. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut tilivuoden 2023 aikana JHT, KHT Antti Kääriäinen, joka on hoitanut myös tarkastuslautakunnan toimintaan liittyvät valmistelu- ja sihteeritehtävät. Vastuunalaisen tilintarkastajan varahenkilönä on toiminut JHT, KHT Tapio Raappana ja avustavina tarkastajina HT Marjut Huusko ja Matias Liuski.

1.3 Arvioinnin toteuttaminen

Tilivuoden 2023 arvioinnin toteuttamiseksi tarkastuslautakunta on toteuttanut arviointityötä vierailuin sekä kuulemalla työntekijöitä, johtoa ja opiskelijoita. Tarkastuslautakunta on vieraillut kahdeksassa toimipisteessä: Haapajärvi 17.2.2023, Kalajoki 28.4.2023, Oulainen 8.5.2023, Nivala 29.09.2023 ja Piippola 1.12.2023 (Ylivieska 2.2.2024, Haapavesi 23.3.2024 ja Haapajärvi 12.4.2024)

Lisäksi tarkastuslautakunta on tutustunut hallinto- ja talousjohtajan esittelyn pohjalta kuntayhtymän talousarvioon ja -suunnitelmaan sekä tilinpäätökseen ja kuntayhtymän johtajan esittelyn pohjalta henkilöstökertomukseen.

Yhtymävaltuusto on merkinnyt tiedoksi vuoden 2022 arviointikertomuksen kokouksessaan 24.5.2023 (§16) ja yhtymähallitus on antanut lausunnon arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä 28.09.2023 (§117). Yhtymävaltuusto on 31.10.2023 (§26) merkinnyt tiedoksi annetut selvitykset.

2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.1 Talousarvion toteuma

Kuntayhtymän talous toteutui hyvin talousarvion mukaisesti.

Koko koulutuskuntayhtymä, ulkoinen/sisäinen	Talousarvio 2023	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	34 803 000	34 800 733	-2 267
Toimintakulut	32 979 000	31 886 505	-1 092 495
Toimintakate	1 825 000	3 516 812	1 691 812
Poistot	2 785 000	4 409 430	1 624 430
Tilikauden yli/alijäämä	-499 000	217 532	716 532

Kaikki taloudelle ja resursseille asetetut tavoitteet täyttyivät tilikaudella. Poistot ovat 1,6 miljoonaa euroa budjetoitua suuremmat, koska tilikaudella on lisäpoistoja kuntotutkimuksen kohteena olleista rakennuksista. Toimintakulut verrattuna talousarvioon alittuivat.

Kuntayhtymällä on kaksi tulosaluetta, Kuntayhtymän yhtymäpalvelut ja Koulutuskeskus JEDU. Yhtymäpalvelut koostuvat yleishallinto-, taloushallinto-, henkilöstöhallinto-, ravitsemis- ja laitoshuolto-, kiinteistö- ja tietohallintopalveluista. Yhtymävaltuustoon nähden sitova taloudellinen tavoite on vuosikate tulosalueittain, joka toteutui talousarvion mukaisesti.

Tulosalue	Vuosikate (sitova), talousarvio 2023	Toteuma	Poikkeama
Yhtymäpalvelut	-160 510	877 035	1 037 545
Koulutuskeskus JEDU	938 290	2 639 777	1 701 487

Konsernituloslaskelman alijäämäksi muodostui tilikaudella -852 559 euroa.

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää viranhaltijoita hyvästä taloudenpidosta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kuntayhtymällä on laaja kiinteistökanta. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kuntayhtymän tavoitteena on tiivistää opetuksen käytössä olevia tiloja ja luopua tarpeettomista kiinteistöistä ja tiloista. Yhtymävaltuusto on hyväksynyt JEDU:n kiinteistöstrategian 19.10.2022. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä strategian seuranta ja päivittämistä, ulkoisten tekijöiden muutosten myötä. Aikuisopiskelijoiden määrä saattaa vaikuttaa tilatarpeisiin. Vaikka tarpeettomille tiloille voi olla vaikea löytää uutta käyttöä, on huolehdittava, että käytössä on vain opetuksen kannalta oleelliset ja toimivat tilat.

Tarkastuslautakunta suosittelee yhteistyön jatkamista jäsenkuntien kanssa mm. kiinteistöjen käytössä sekä kehittämään yhteistyötä paikkakunnalla toimivien muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa. Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä koulutusalaakohtaisen yhteistyön kehitystä, käynnistynyt organisaatiomuutos pyrkii myös tähän tavoitteeseen.

2.2 Investoinnit

Investoinnit toteutuivat huomattavasti talousarviota pienempinä. Merkittävimmät investoinnit tehtiin tilivuonna irtaimiston hankintaan eri toimipaikkakunnille.

Investointiosan sitovuustasona on tulosityksiköittäin rakentamiseen sekä kone- ja laitehankintoihin myönnetyn määrärahan arvonlisäveroton nettosumma. Talousarviossa nettoinvestoinneiksi oli arvioitu 5,9 euroa. Investointien netoksi muodostui 1,2 miljoonaa euroa. Kalajoen kampus hanke ei ole edennyt suunnitellusti.

3 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2023 toiminnallisten tavoitteiden toteuma ja seuranta			
	Tavoitetaso 2023	Mittari	Toteutuma ja lautakunnan arvio
Asiakkuus ja vaikuttavuus			
Täyttöaste (Järjestämislupa)	100 %	Opiskelijatyövuodet	2872 otv, kun tavoite 2770. Täyttöastetavoite saavutettiin.
Työllistyminen ja jatko-opinnot	75 %	Tilastokeskus	83,3% (ed. 73,9 %). Tavoitetaso saavutettiin
Itsearviointi	4,4	Opiskelijapalaute (aloitus- ja päättökysely)	4,2
Prosessit ja rakenteet			
Kokonaiskeskeytys (negatiivinen)	10 % / 4%	Multiprimus	11,7 % / 4,3 %
Opiskelijapalaute	4	Amis-opiskelijapalaute (Arvo-kysely)	4,23 (ed. 4,3)
Strateginen tavoite			
Opiskelijavuosien vähimmäismäärä	2698	Tilasto/opiskelijavuosien määrä	2872,11 (ed. 2871,15)
Valmistuneet (PT, AT, EAT)	1100	Tilasto/ valmistuneiden määrä	1239 (ed.1275)
Hankesalkun koko	3,5 milj. e	Tilasto/ hankekirjanpito	5,3 milj. e

Vallitseva tilanne, erityisesti laajennetun oppivelvollisuuden myötä, on osoittanut, että kuntayhtymän tulisi kiinnittää huomiota erityisopettaja- ja ohjaajaresursseihin. Tarkastuslautakunta on tietoinen osajapulasta; henkilökunnan kannustaminen jatko-opintoihin olisi yksi vaihtoehto saada lisäresursssia. Myös moniammatillinen yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa kaipaa yhteiskehittämistä.

Työelämän tarpeisiin on vastattu tarjoamalla oppisopimuskoulutusta JEDU:n toimialueen eri paikkakunnilla. Se on vaikuttanut positiivisesti alueeseemme. Tarkastuslautakunta jäi kaipaamaan tilastointia näytöistä työelämässä, aiempina vuosina se on raportoitu. Opiskelijoiden työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen 83,3 % on valtakunnallista keskiarvoa (79,4%) parempi.

Oppilaita ja henkilöstöä on ollut kansainvälisissä vaihdoissa, siihen tulisi jatkossa kannustaa vielä enemmän ja tarkastuslautakunta pyytää tilastointia aiheesta.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä tavoitetta suurempaa hanketoiminnan volyymin kasvua. Jedussa käynnistynyt vihreän siirtymän hankkeita (esim. Tuuli JEDU), joka varmasti luon elinvoimaa alueelle ja lisää kilpailukykyä.

4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toimintakertomuksessa esitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko on kattava.

Koulutuskuntayhtymän riskienhallinnan toimintamallin ja riskirekisterin perusteella tehdyn riskienarvioinnin mukaan merkittävimmät riskit ovat rahoituksen pieneneminen opiskelijamäärän vähentymisen vuoksi, epäselvät roolit ja vastuut, avainhenkilöriski, riski työuupumuksesta sekä kiinteistöriski iäkkästä ja toiminnan tarpeeseen nähden ylisuuresta kiinteistökannasta. Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä sen, että jatkossakin saadaan rekrytoitua pätevää ja osaavaa henkilöstöä. Kuntayhtymässä on luotu sisäisen valvonnan ohje KPMG:n tekemän riskikartoituksen perusteella. Yhtymähallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeet 28.1.2021.

Tarkastuslautakunta suosittelee päivittämään riskirekisterin säännöllisesti.

5 Henkilöstö

Henkilöstökertomuksen mukaan kuntayhtymän henkilöstömäärä on lähes edellisvuoden tasolla 359 (344) henkilössä. Henkilöstön keski-ikä on 50,4 (50) vuotta ja yli 60-vuotiaita on 78 (65) henkilöä, joka tulee vaikuttamaan henkilöstön vaihtuvuuteen.

Työolobarometri- eli TOB-kyselystä luovuttiin vuonna 2023 ja sen sijaan on toteutettu Kuntien eläkevakautuksen työhyvinvointikysely. KEVA:n kyselyllä on mahdollisuus verrata työhyvinvointitietoa vastaaviin koulutuksen järjestäjiin ja toivomme näkevämme vertailutietoa henkilöstökertomuksessa ensi vuonna.

Osaavan henkilökunnan rekrytoinnin onnistumisen vuoksi koulutuskuntayhtymän tulee pitää huolta siitä, että se on haluttu ja työntekijöistään huolehtiva työnantaja sekä markkinoitava aktiivisesti.

Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tavoitetaso 2023	Mittari	Toteuma
Kehityskeskustelut	100 %	ESS-ohjelman tilasto	97 %
KEVA:n kysely		Henkilöstökysely	
Henkilöstön kehittäminen	4 %	Osuus henkilöstömenoista	3,56 %
Päätoimisten opettajien kelpoisuus	95 %	Pätevien opettajien osuus	88 %

Tarkastuslautakunnan saaman palautteen perusteella työssäjaksamisen tukemiseen ja töiden tasaiseen jakamiseen tulee panostaa. Henkilöstön kehittämiseen varattuja määrärahoja ei ole hyödynnetty suunnitellusti. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen siihen, että henkilöstön tyhy-toimintaan on panostettu. Myös kehityskeskustelujen toteutuminen 97 %:sti on hyvä asia.

Poissaolojen määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna, mikä on erinomainen asia. Kuitenkin työtapaturmien määrään liittyvät poissaolot kasvaneet viime vuoteen verrattuna. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä tiivistä ja sujuvaa yhteistyötä työterveyshuollon kanssa. Työterveyshuollon palveluntuottajan muutos yhdelle toimialle vaikuttaa onnistuneen ja on pystytty luomaan yhdenmukaisia ratkaisuja koko koulutuskuntayhtymälle.

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan aktiivista muutosjohtamista sekä henkilöstön ja luottamushenkilöiden sitoutumista.

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää henkilöstöä hyvin tehdystä työstä.

Lounaalla Haapaveden Opinpuussa 23.3.2024

6 Yhteenveto

Tarkastuslautakunta esittää yhtymävaltuustolle, että se pyytää seuraaviin asioihin selvitykset yhtymähallitukselta lokakuun 2024 loppuun mennessä:

1. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että erityisopettaja- ja ohjaajaresurssia on riittävästi, jotta oppilaat saavat tarvitsemaansa tukea opintoihin. Ryhmäkokojen koosta olisi kiinnostavaa saada tilastointia, erityisesti tuva-koulutuksen ja alaikäisten opiskelijoiden osalta. Tuottavuuden rinnalla pitää ottaa huomioon oppivelvollisten monenlaiset tarpeet.
2. Tarkastuslautakunta jäi kaipaamaan tilastointia näytöistä työelämässä, aiempina vuosina se on raportoitu.
3. Tarkastuslautakunta tiedustelee, minkälaisia suunnitelmia on riskikartoituksen päivittämiseen. Edellinen versio on tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan vuodelta 2015.
4. Henkilöstön koulutukseen varatut määrärahat ovat alittuneet, tarkastuslautakunta pyytää selvitystä miksi ne eivät ole toteutuneet suunnitellusti.

7 Allekirjoitukset

JOKILAAKSOJEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Ira Toppinen
puheenjohtaja

Kari Honkala
varapuheenjohtaja

Juhani Isotalo
jäsen

Janne Mäkinen
jäsen

Tomi Aksila
jäsen

Tea Ruha
jäsen

Jaana Siermala
jäsen

Iiris Tilvis
jäsen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 9 pages before this page

Dokumentet inneholder 9 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 9 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 9 sider før denne side

Detta dokument innehåller 9 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 10 pages before this page

Dokumentet inneholder 10 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 10 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 10 sider før denne side

Detta dokument inneholder 10 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende